

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V NOVÁKOCH

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE MESTA NOVÁKY

č.7/2011

Prevádzkový poriadok pohrebísk na území mesta Nováky

Mestské zastupiteľstvo v Novákoch v súlade s ustanovením § 6 ods.1 a § 4 ods.3, písmena f) zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení jeho zmien a doplnkov a na základe § 18 ods. 2 zákona NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve vydáva pre katastrálne územie mesta Nováky toto Všeobecne záväzné nariadenie - Prevádzkový poriadok pohrebísk na území mesta Nováky.

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

Úcta k pamiatke zosnulých a spoločenské poslanie pohrebísk ako verejných zdravotno-technických zariadení, určených k pietnemu pochovávaniu zosnulých, alebo k ukladaniu ich spolnených pozostatkov spôsobom, zodpovedajúcim zdravotným predpisom, prikazujú, aby pohrebiská boli udržiavané v takom stave, ako to zodpovedá ušľachtilým ľudským vzťahom, ale aj aby sa pri ich používaní dodržiaval Zákon o pohrebníctve č. 131/2010 Z. z., zdravotné a iné právne predpisy.

Čl. 2

Rozsah platnosti

Tento poriadok upravuje prevádzku na všetkých verejných pohrebiskách (pohrebisko Ul. Lelovská, pohrebisko Ul. Kollárova, pohrebisko Ul. Andreja Hlinku, pohrebisko v Laskári) nachádzajúcich sa v katastrálnom území mesta Nováky.

Prevádzkový poriadok sa vzťahuje na prevádzkovateľa pohrebísk, na nájomcu, obstarávateľov pohrebov, na poskytovanie služieb na pohrebisku, na návštevníkov pohrebiska a určuje podmienky, zásady a opatrenia, ktoré treba dodržiavať pri prevádzkovaní pohrebiska.

Čl. 3

Prevádzkovanie pohrebiska

Prevádzkou pohrebiska sa poveruje prevádzkovateľ pohrebiska (prevádzkovanie pohrebiska je živnosťou s odbornou spôsobilosťou), ktorý zabezpečuje komplexné služby pre obyvateľstvo, stará sa o estetický vzhľad pohrebiska, zakladaním a udržovaním zelene, údržbou ciest, zabezpečovaním čistoty a funkčnosti zariadení, nachádzajúcich sa v komplexe pohrebiska, menovite rozlúčkových siení, hrobových miest významných predstaviteľov mesta, okresu a určených náhrobkov, vybratých komisiou kultúry a športu.

Čl. 4

Základné pojmy

- ľudské pozostatky sú mŕtve ľudské telo,
- ľudské ostatky sú ľudské pozostatky po pochovaní,
- zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami je manipulácia, preprava, prenos, úprava od momentu smrti po pochovanie,
- zaobchádzanie s ľudskými ostatkami je exhumácia, manipulácia, preprava a opätovné pochovanie,
- konečná rakva (ďalej len „rakva“) je rakva, v ktorej sa ľudské pozostatky pochovávajú,
- pohrebný sprievod je sprievod ľudí, ktorí idú peši za rakovou v rámci obce,
- pochovanie je ukladanie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do hrobu alebo hrobky na verejnom pohrebisku (ďalej len „pohrebisko“), uloženie spolpolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov rozptylom na rozptylovej lúke alebo vsypom popola na vsypovej lúke, alebo uloženie urny s popolom na pohrebisku; popol sa môže uložiť aj na inom mieste,
- pohreb je pochovanie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov, obyčajne spojený s obradom,
- spolpolnenie je spálenie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov v krematóriu,
- krematórium je budova vybavená zariadeniami určenými na spolpolňovanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov vrátane pomocných zariadení a priestorom na pohrebný obrad,
- obstarávateľ pohrebu je osoba, ktorá sa preukáže listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí alebo pasom pre mŕtvolu a obstaráva pohreb,
- pohrebisko je cintorín, kolumbárium, urnový háj, rozptylová lúka a vsypová lúka,
- cintorín je pohrebisko určené na pochovanie,
- kolumbárium je miesto na pohrebisku, ktoré slúži na ukladanie urien s popolom do oddelených, uzavretých miest na uloženie urny s popolom,
- urnový háj je miesto na pohrebisku na uloženie spolpolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do zeme,
- urnové miesto je miesto na pohrebisku na uloženie urny s popolom do zeme,
- márnica je osobitné miesto, ktoré je spôsobilé na dočasné uloženie ľudských pozostatkov,
- hrobové miesto je miesto na pohrebisku, ktoré je určené na vybudovanie hrobu, hrobky alebo miesto na uloženie urny,

- hrob je hrobové miesto, ktoré vzniklo vykopáním jamy na uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami alebo ľudskými ostatkami do zeme,
- prehĺbený hrob je hrobové miesto, ktoré svojimi rozmermi umožňuje uloženie dvoch rakiev s ľudskými pozostatkami nad sebou tak, aby pred uplynutím tlecej doby nedošlo pri ukladaní vrchnej rakvy k manipulácii s telesnými ostatkami uloženými v spodnej rakve,
- dvojhrob alebo viachrob je hrobové miesto, ktoré svojimi rozmermi umožňuje uloženie dvoch alebo viacerých rakiev s ľudskými pozostatkami alebo ľudskými ostatkami bezprostredne vedľa seba,
- hrobka je uzatvorený priestor vybudovaný s použitím stavebných materiálov, ktorý slúži na ukládanie rakiev s ľudskými pozostatkami alebo ľudskými ostatkami, kde sa rakva nezasyπάva zeminou,
- exhumácia je vyňatie ľudských ostatkov z miesta, kde boli pochované.

Čl. 5

Pochovávanie

1. O tom, na ktorom pohrebisku má byť pochované telo zosnulej osoby, rozhoduje ten, kto pohreb obstaráva (ďalej len „obstarávateľ pohrebu“). Platí však zásada, že zosnulý má byť pochovaný na pohrebisku tej obce, v územnom obvode, v ktorom osoba zomrela, pred úmrtím žila alebo sa našlo telo mŕtveho, prípadne bolo vyložené z dopravného prostriedku.
2. Pochovať mŕtveho z inej obce alebo územného obvodu na pohrebisku, ktoré sa nachádza na území mesta Nováky, možno len s povolením primátora mesta Nováky.
3. Mŕtvi sa dočasne ukladajú v márniciach. Telo osoby zomrelej mimo zdravotníckeho zariadenia musí byť premiestnené do márnice najneskôr do 8 hodín po prehliadke, ak v tej istej lehote nebolo umiestnené v obdobnom zariadení pre dočasné uloženie mŕtvych, v krematóriu, na cintoríne alebo prevezené na pitvu. Do 8 hodín sa nepočíta čas medzi 22.00 a 6.00 hodinou. Prevoz mŕtveho zabezpečí obstarávateľ pohrebu.
4. Mŕtvy musí byť pochovaný spravidla do 96 hodín, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia. Ľudské pozostatky uložené v chladiacom zariadení musia byť pochované do 14 dní od úmrtia okrem prípadov uvedených v § 8 ods. 4 písm. h) zákona č. 131/2010 Z. z., teda ak boli ľudské pozostatky uložené do mraziaceho zariadenia, ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty pod -10°C. Ak bola vykonaná pitva, možno mŕtveho pochovať ihneď po pitve. Ak bola pitva nariadená v trestnom konaní, ľudské pozostatky možno pochovať len so súhlasom prokurátora alebo vyšetrovateľa, ktorý súhlas vydá po prehliadke a pitve bez odkladu.
5. Pochováva sa uložením ľudských pozostatkov do hrobu alebo hrobky na pohrebisku, uložením spoločných ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov (ďalej len „popol“) rozptylom na rozptylovej lúke alebo vsypom popola na vsypovej lúke, alebo uloženie urny s popolom na pohrebisku. Popol sa môže uložiť aj na inom mieste, ak dôležitý všeobecný záujem nevyžaduje iný druh pohrebu, na ktorý dal súhlas príslušný úrad verejného zdravotníctva. Spoločenie sa smie vykonávať iba v krematóriách.
6. Ak sú splnené všetky predpísané podmienky pohrebu, ktorý si mŕtvy zvolil, treba podľa možnosti jeho príaniu vyhovieť. Ak mŕtvy neurčil druh pohrebu, určí ho ten, kto pohreb obstaráva. Ak sa k telu mŕtveho neprihlásia príbuzní, je povinné mesto na základe informácií o zosnulom zabezpečiť všetky náležitosti, týkajúce sa jeho pochovania, na náklady mesta.
7. Ak do 96 hodín od úmrtia nikto nezabezpečí pochovanie alebo ak sa nezistila totožnosť mŕtveho do siedmich dní od úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, na ktorej území došlo k úmrtiu, ak nie je známe miesto úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, v ktorej katastrálnom území sa ľudské pozostatky našli.
8. Ak ide o ľudské pozostatky cudzinca, obec podľa bodu 7. je povinná bezodkladne oznámiť jeho úmrtie Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky alebo príslušnej diplomatickej misii, alebo konzulárnemu úradu štátu, ktorého bol mŕtvy štátnym príslušníkom.

Ak obec nedostane do 14 dní odo dňa oznámenia úmrtia z MZV SR alebo z príslušnej diplomatickej misie, alebo prepravy ľudských pozostatkov alebo súhlas na ich pochovanie na území SR, pochovanie ľudských pozostatkov zabezpečí obec.

9. Na pohrebisku, kde je zakázané pochovávanie ľudských pozostatkov do zeme, možno ďalej pochovávať iným spôsobom, ak príslušný orgán štátnej správy, ktorý pochovávanie zakázal, s navrhovaným spôsobom pochovávania súhlasí.

Čl. 6

Prevádzkovanie pohrebiska a domu smútku

Pohrebisko zriaďuje obec so súhlasom príslušného orgánu a pohrebisko prevádzkuje v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebiska.

1. Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa najmä:

- vykopanie hrobu a zasypanie hrobu,
- vykonávanie exhumácie,
- vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska,
- správu pohrebiska,
- správu domu smútku,
- údržbu komunikácií a zelene na pohrebisku,
- informačné služby.

Vykopanie a zasypanie hrobu, pochovávanie a vykonanie exhumácie zabezpečuje prevádzkovateľ pohrebiska v plnom rozsahu prostredníctvom pohrebnej služby na základe výberu obstarávateľa pohrebu.

2. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný prevziať ľudské pozostatky a ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystaveným lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho, alebo pasom pre mŕtveho, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov. Ak v súvislosti s úmrtím existovalo podozrenie zo spáchania trestného činu, prevádzkovateľ prevezme ľudské pozostatky len s písomným súhlasom orgánu činného v trestnom konaní.

3. Evidencia hrobových miest na pohrebisku, obsahuje:

- meno a priezvisko osoby, ktorej ostatky sú v hrobovom mieste uložené,
- miesto a dátum jej narodenia a úmrtia,
- dátum uloženia ľudských pozostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania,
- meno, priezvisko, adresu miesta trvalého pobytu nájomcu, ak ide o fyzickú osobu, obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo nájomcu, ak ide o právnickú osobu,
- dátum uzavretia nájomnej zmluvy a údaje o zmene nájomcu,
- údaj o vypovedaní nájomnej zmluvy a dátum jej skončenia,
- evidencia hrobových miest má trvalý charakter a uchováva ju prevádzkovateľ.

4. Evidencia prevádzkovania pohrebiska musí obsahovať údaje o:

- zákaze pochovávania a dobe jeho trvania, ak sa taký zákaz vydal,
- zrušenie pohrebiska,
- skutočnosti, či je hrob chránený ako kultúrna pamiatka alebo pamätihodnosť obce alebo vojnový hrob.

5. Prevádzkovateľ pohrebiska:

- spravuje pohrebiská uvedené v čl. 2 tohto VZN,
- zabezpečuje rozlúčku so zosnulými,
- vedie evidenciu voľných miest podľa situačného plánu pohrebiska a možnosti pre ďalšie pochovanie po uplynutí tlecej doby, ak zaniklo právo na prepožičané miesto a nebolo obnovené,
- stará sa o vonkajší vzhľad pohrebiska, spoločné nezapožičané miesta na pohrebisku, údržbu zelene, úpravu chodníkov a to aj v zimnom období,

- dbá na citlivé správanie v styku s pozostalými, pri smútočných obradoch umožňuje účasť cirkvi a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu,
- povoľuje vstup na pohrebiská pohrebným službám za účelom uskutočnenia pohrebných služieb,
- uzatvára nájomné zmluvy na hrobové miesta, vyberá nájomné za užívanie hrobových miest a informuje nájomcov o uplynutí doby, na ktorú bolo nájomné zaplatené,
- na základe žiadosti nájomcu o povolenie stavebných prác na hrobovom mieste vydáva súhlas na práce a vstup na pohrebisko.

Dom smútku

Domu smútku sa nachádza na pohrebisku Ul. Lelovská v Novákoch. Prevádzkovateľ Domu smútku dbá na základné hygienické a epidemiologické zásady a opatrenia potrebné z hľadiska ochrany zdravia obyvateľov pri poskytovaní pohrebných služieb podľa zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebniectve.

1. Prevádzkovateľ prepožičiava Dom smútku obstarávateľovi pohrebu na dobu potrebnú do času pochovania, za úhradu nákladov za služby spojené s jeho užívaním.
2. Priestory domu smútku a dispozičné riešenie:
  - obradná sieň s katafalkom,
  - technická miestnosť, pre uloženie pracovných pomôcok a pracovného odevu obslužného personálu,
  - samostatná miestnosť s chladiacim zariadením,
  - sociálne zariadenie,
  - sklad.

V samostatnej miestnosti s chladiacim zariadením sa ukladajú ľudské pozostatky do času pochovania. Funkčnosť chladiacich zariadení je pravidelne kontrolovaná odborným servisným technikom.

3. Na zabezpečenie údržby a čistoty priestorov domu smútku sa používajú výlučne tie čistiace a dezinfekčné prostriedky, ktoré sú dostupné v drogistickom obchode (dezinfekčné a čistiace prostriedky, osviežovače vzduchu). Pri používaní všetkých prostriedkov je potrebné dodržiavať návod na použitie a rešpektovať varovné upozornenia na obaloch použitých výrobkov. Pri používaní dezinfekčných prostriedkov sa dodržiava správne riedenie a expozičný čas použitého výrobku a je potrebné zabezpečiť dostatočné vetranie.
Pri používaní čistiacich a dezinfekčných prostriedkov sa používajú ochranné osobné prostriedky. V objekte Domu smútku sú priebežne dopĺňané dostatočné množstvá čistiacich a dezinfekčných prostriedkov i toaletných potrieb.
4. Údržba domu smútku je zabezpečovaná podľa harmonogramu a priebežne podľa potreby. Upratovanie zabezpečuje poverený zamestnanec.
5. Dom smútku je vybavený lekárníčkou prvej pomoci s normalizovaným obsahom podľa požiadaviek platnej normy.
6. Priestory domov smútku sa kontrolujú pred každým obradom.

Čl. 7

Práva a povinnosti pohrebných služieb

1. Pohrebné služby sú oprávnené a zodpovedné za:
  - vykonávanie výkopových prác súvisiacich s pochovávaním vrátane zasypávania hrobu,
  - ukladanie ľudských pozostatkov do hrobov a hrobiek,
  - ukladanie urny do hrobov, hrobiek a urnových miest,
  - exhumáciu ľudských ostatkov,
  - zabezpečenie prevozu ľudských pozostatkov,
  - prevezenie ľudských pozostatkov v súvislosti s usmrtením pri podozrení zo spáchania trestného činu (musia mať písomný súhlas orgánu činného v trestnom konaní),
  - nakladanie s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami,

- bezpečné otvorenie a uzatvorenie hrobky,
  - poškodenie hrobového príslušenstva pri manipulácii, za uvedenie okolia hrobu do pôvodného stavu,
  - za dôstojný priebeh pohrebného obradu.
2. Pohrebné služby sú povinné:
- vykonávať svoju činnosť na pohrebisku iba po predchádzajúcom písomnom súhlase prevádzkovateľa pohrebiska podľa rozsahu dohodnutého s obstarávateľom pohrebu,
  - používať dom smútku – obradnú sieň, len po predchádzajúcom písomnom súhlase na jednotlivé prípady,
  - pochovávať podľa pokynov prevádzkovateľa pohrebiska a v zmysle platného zákona
  - dodržiavať prevádzkový poriadok pohrebiska,
  - nadbytočnú zeminu po výkope ukladať na miesto určené prevádzkovateľom pohrebiska.

Čl. 8

Práva a povinnosti kamenárskych firiem

1. Pred každým vstupom na pohrebisko si vyžiadať písomný súhlas prevádzkovateľa pohrebiska.
2. Vykonávať svoju činnosť na pohrebisku iba po predchádzajúcom písomnom súhlase prevádzkovateľa pohrebiska, ktorý bude vydaný na základe žiadosti o úpravu hrobového miesta, ktorú podáva nájomca hrobového miesta.
3. Dodržiavať stanovené rozmery hrobového miesta a prevádzkový poriadok pohrebiska.
4. Po realizácii prác odvieť na vlastné náklady zvyškový stavebný materiál, zeminu a upraviť okolie hrobového miesta.
5. Vykonávať svoju činnosť v zmysle podmienok stanovených v čl. 14 tohto VZN.

Čl. 9

Ukladanie ľudských pozostatkov a ostatkov

1. Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:
    - hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m, pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m, prehĺbený hrob musí mať hĺbku aspoň 2,2 m,
    - dno musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody,
    - bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m,
    - rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške min 1,2 m.
  2. Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby.
  3. Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeminy nad rakvou bude najmenej 1 m.
  4. Do hrobky je možné uložiť aj viacero rakiev s ľudskými pozostatkami alebo s ľudskými ostatkami. Rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená pred únikom zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.
  5. Do urnového miesta je možné uložiť urny so spolnotenými ostatkami.
  6. **Vonkajšie rozmery hrobového miesta :**
    - detský hrob 60 x 100 cm,
    - jednohrob 120 x 245 cm,
    - dvojhrob 210 x 245 cm,
    - trojhrob 290 x 245 cm,
    - hrobka 130 x 300 cm,
    - hrobka 200 x 300 cm,
    - urnové miesto 80 x 80 cm.
- a) bočné vzdialenosti medzi hrobmi (hrobkami) musia byť 30 cm,

- b) steny medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 60 cm.
7. Vrstva hliny určená na pokrytie rakvy v hrobe musí byť najmenej 120 cm so zreteľom na úroveň okolia hrobu.
8. Pri stavbe náhrobku musia jednotlivé kusy do seba zapadať.

Ukladanie spopolnených pozostatkov

9. Spopolnenie je spálenie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov v krematóriu.
10. Spopolnené ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky (ďalej len „popol“) sa ukladajú podľa vôle zosnulého vyslovenej za života, alebo podľa želania obstarávateľa pohrebu buď v urne, na urnovom pohrebisku, rozptylom na rozptylovej lúke alebo vsypom na vsypovej lúke.
11. Prijatť spopolnené pozostatky je povinný prevádzkovateľ každého urnového pohrebiska. Prevádzkovateľ cintorína má túto povinnosť len vtedy, ak v pochovávacom obvode nie je urnové pohrebisko alebo ak ide o uloženie do hrobu, prípadne do náhrobku k inému členovi rodiny.

Exhumácia

12. 1. Ľudské ostatky je možné exhumovať na:
- a) príkaz sudcu alebo prokurátora, alebo
  - b) žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu.
13. 2. Žiadosť o exhumáciu musí mať písomnú formu a musí obsahovať:
- a) vyjadrenie regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ak ide o ľudské ostatky pred uplynutím tlecej doby,
  - b) list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
  - c) nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, ak budú ľudské ostatky uložené na inom pohrebisku
  - d) identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebnej služby, ktorý ľudské ostatky prevezie.
14. Náklady na exhumáciu uhradí ten, kto o ňu požiadal.

Čl. 10 Tlecia doba

Tlecia doba pre pohrebiská v meste Nováky je 20 rokov, táto doba je určená rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Čl. 11 Povinnosti nájomcu hrobového miesta

Prevádzkovateľ pohrebiska prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.

Prevádzkovateľ pohrebiska zabezpečuje vymeranie hrobového miesta a prevádza dozor pri stavebných a iných prácach na pohrebisku.

1. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú, nesmie byť vypovedaná skôr ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku.
2. Nájomná zmluva musí obsahovať identifikačné údaje nájomcu v rozsahu meno, priezvisko, adresu miesta trvalého pobytu a dátum narodenia nájomcu.

Nájomca je povinný:

- užívať hrobové miesto podľa nájomnej zmluvy,
- oznamovať prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov potrebné na vedenie evidencie hrobových miest,
- udržiavať poriadok na pohrebisku,
- na vlastné náklady zabezpečovať údržbu hrobového miesta a udržiavať poriadok v okolí 30 cm od neho, najmä zabezpečiť, aby hrobové miesto bolo odburinené, očistené a zbavené znehodnotenej výzdoby,
- vopred písomne oznamovať prevádzkovateľovi všetky zmeny na hrobovom príslušenstve,

- zdržať sa umiestňovania lavičiek, skriniek na náradie a podobného mobiliáru v areáli pohrebiska,
- zamedziť vzniku prípadného požiaru pálením sviečok alebo kahancov, a to výlučným používaním sviečok a kahancov v ochrannom sklenenom obale,
- znehodnotenú výzdobu odložiť do kontajnerov na to určených.

Pri úmrtí nájomcu prednostné právo na uzavretie nájomnej zmluvy má osoba blízka, ak je blízkych osôb viac, tá blízka osoba, ktorá sa prihlásila ako prvá.

Čl. 12

Výpoveď nájomnej zmluvy

1. Vypovedať nájomnú zmluvu možno ak:
  - závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta,
  - pohrebisko sa ruší,
  - nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta,
  - pred uplynutím doby, na ktorú bolo nájomné zaplatené, prevádzkovateľ vyzve, nájomcu na úhradu nájomného za ďalšie obdobie užívania hrobového miesta.

V písomnej výzve prevádzkovateľ uvedie termín, do ktorého má byť nájomné najneskôr zaplatené a upozorní nájomcu na následky jeho nezaplatenia spočívajúce vo výpovedi nájomnej zmluvy. Písomnú výzvu doručí prevádzkovateľ nájomcovi v dostatočnom časovom predstihu, tak aby boli zachované lehoty uvedené v nasledujúcom odseku, avšak nie skôr ako 12 mesiacov pred uplynutím doby, na ktorú bolo nájomné zaplatené.
2. Prevádzkovateľ je povinný písomne upozorniť na vypovedanie nájomnej zmluvy a výpoveď doručiť najmenej tri mesiace pred dňom:
  - keď sa má hrobové miesto zrušiť,
  - keď uplynie lehota, na ktorú je nájomné zaplatené.

Čl. 13

Povinnosti návštevníka pohrebiska

1. Návštevník pohrebiska je povinný
  - dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností návštevníkov,
  - zachovávať dôstojnosť a správať sa primerane k piete miesta.
2. Zakazuje sa:
  - na pohrebisku a v dome smútku fajčiť, odhadzovať odpadky, vodiť psov, robiť hluk,
  - umiestňovať reklamné plagáty v celom areáli,
  - vstup zvierat do areálu pohrebiska.
3. Odpadky a podobné predmety (suché kytice, vence) sa môžu odkladať len na vyhradených miestach na pohrebisku t.j. do kontajnerov.
4. Deťom do 10 rokov je vstup na pohrebisko povolený len v sprievode dospelých osôb.

Čl. 14

Práce na pohrebisku

Stavby pomníkov, súvisiacich základov a príslušenstva k nim vykonávajú poskytovatelia služieb na pohrebisku na základe objednávky nájomcu, alebo si tieto stavby vykonáva nájomca sám.

1. Stavebné práce súvisiace s úpravou hrobového miesta sa môžu vykonávať len na základe predchádzajúceho písomného súhlasu prevádzkovateľa vydaného na žiadosť nájomcu, kde sa uvádzajú všetky práce a zmeny, ktoré sa majú na hrobovom mieste vykonať.
Zhotoviteľ prác sa ním preukazuje prevádzkovateľovi pri vstupe na pohrebisko.
2. Zhotoviteľ je pred začatím prác povinný prevádzkovateľovi oznámiť termín začatia a ukončenia prác.
3. Zhotoviteľ je povinný dodržať všetky podmienky uvedené v súhlase prevádzkovateľa na práce a nasledovné podmienky:
  - každý vstup na pohrebisko hlásiť prevádzkovateľovi pohrebiska
  - hrobové príslušenstvo nesmie presahovať povolené rozmery hrobového miesta uvedené v tomto VZN
  - po skončení prác očistiť okolie a stavebný odpad vyviezť z pohrebiska, v žiadnom prípade ho neumiestňovať do kontajnerov na pohrebisku,
  - zakazuje sa v okolí hrobu vysádzať stromy, kríky a inú zeleň.
4. Prevádzkovateľ je oprávnený prerušiť alebo zastaviť práce, ak zhotoviteľ porušuje ustanovenia tohto VZN a jeho činnosť by rušila pohrebný obrad.
5. Zhotoviteľ, ktorý na svoju prácu pri úprave hrobového miesta potrebuje doviezť materiál motorovým vozidlom, je povinný vyžiadať si od prevádzkovateľa písomný súhlas na vstup motorovým vozidlom.
6. Vstup motorových vozidiel na pohrebiská bez osobitného povolenia je zakázaný.
7. Lavičky možno na pohrebisku umiestňovať len s písomným súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska, ktorý môže určiť rozmery i tvar lavičky, prípadne spôsob ich upevnenia.
8. Na prepožičaných miestach môžu vykonávať oprávnené osoby alebo osoby im blízke jednoduché práce potrebné na udržiavanie miesta a jeho skrášľovanie (vysadzovanie a polievanie kvetín, čistenie okolia hrobu, atď.)

Čl. 15

Správanie sa na pohrebisku

1. Návštevníci pohrebiska sú povinní správať sa na pohrebisku primerane k piete miesta, zdržať sa konania, ktorým by rušili pokoj zomrelých, dôstojnosť obradov pri pochovávaní, alebo ktoré by urážalo pozostalých. Je zakázané poškodzovať hroby a ich príslušenstvo a ostatné zariadenie pohrebiska.
2. Do areálu pohrebiska sa zakazuje vodiť zvieratá. V areáli pohrebiska sa zakazuje fajčiť, požívať alkohol alebo iné omamné látky. Osobám pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok sa vstup na pohrebisko zakazuje.
3. Zakázané je odpad páliť a odkladať sa môže len na miestach alebo v nádobách určených prevádzkovateľom.
4. Svietidlá (sviečky, lampáše) možno na pohrebisku zapalať, len ak sú vhodným spôsobom zabezpečené proti vzniku požiaru. Ak nie sú umiestnené v uzavretých svietidlách, môžu byť rozsvietené len v prítomnosti návštevníkov pohrebiska.
5. Prevádzkovateľ pohrebiska je oprávnený v odôvodnených prípadoch rozsvecovanie svetiel obmedziť alebo celkom zakázať.
6. V areáli pohrebiska sa zakazuje jazdiť na bicykli, kolobežkách, skateboardoch a kolieskových korčuliach.
7. Vstupovať do areálu pohrebiska s motorovými vozidlami alebo inými dopravnými prostriedkami, s výnimkou bicyklov a vozíkov pre invalidov, je možné len so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska a len po určených komunikáciách.
8. Vstup motorovým vozidlom na pohrebisko je povolený so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska:
  - a) na dopravu rakvy s telesnými pozostatkami zomrelého do domu smútku na vykonanie pohrebného obradu, alebo uloženie rakvy s telesnými pozostatkami zomretého do chladiacich zariadení,
  - b) na dopravu rakvy s telesnými pozostatkami zomrelého na miesto pochovania,

c) na dopravu materiálu potrebného na výstavbu a rekonštrukciu pomníkov, obrubníkov a inú úpravu hrobového miesta.

d) na dopravu nevládných a zdravotne ťažko postihnutých osôb.

9. V záujme ochrany vecí, patriacich oprávneným osobám a iným vlastníkom, sú vodiči povinní pri vstupe a výstupe z pohrebiska umožniť prevádzkovateľovi pohrebiska kontrolu úložných priestorov motorových vozidiel.

10. Prevádzkovateľ pohrebiska môže vykázať z pohrebiska vodičov s motorovými vozidlami, ak nedodržiavajú ustanovenia tohto všeobecne záväzného nariadenia.

11. Každý vjazd motorovým vozidlom prevádzkovateľ pohrebiska eviduje.

12. Okrem uvedených povinností, je každý povinný riadiť sa na pohrebisku ďalšími pokynmi prevádzkovateľa pohrebiska a jeho prevádzkovým poriadkom pohrebiska.

Čl. 16

Stromy a kry

1. Nie je možné vysádzať stromy a kry na prenajatom hrobovom mieste. Zeleň na pohrebisku je treba pokladať za verejno-účelovú.

2. Prevádzkovateľ pohrebiska môže výsadbu, ak to uzná za potrebné, odstrániť. Nájomcovia hrobových miest, ani iné osoby, nesmú bez súhlasu prevádzkovateľa zasahovať do zelene, vysadenej prevádzkovateľom.

Čl. 17

Zrušenie pohrebiska

1. Podrobnosti v súvislosti so zrušením pohrebiska upravuje ustanovenie § 23 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

2. Zrušiť vojnové hroby možno len v zmysle zákona č. 130/2005 Z.z. o vojnových hroboch.

Čl. 18

Uzavreté pohrebiská

1. Uzavreté pohrebiská sú cintoríny, na ktorých sa už bežne nepochováva a ktoré plnia funkciu oddychového miesta a verejnej zelene. V meste Nováky je to cintorín v Laskári.

2. Na uzavretých cintorínoch sa nesmú ukladať rakvy s telesnými pozostatkami a ukladať urny so spoločnými pozostatkami ani do zachovalých hrobových miest, zriaďovať nové hrobové miesta a vykonávať individuálnu výsadbu drevín alebo vykonávať iné úpravy.

Čl. 19

Priestupky

1. Priestupku sa na úseku pohrebníctva dopustí ten, kto

- nedodržiava ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností nájomcu hrobového miesta,
- neužíva hrobové miesto podľa nájomnej zmluvy,
- neudržiava prenajaté hrobové miesto v poriadku na vlastné náklady,
- písomne neoznámí prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov, ktoré sú potrebné na vedenie evidencie,
- neudržiava poriadok na pohrebisku,
- nedodržiava ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností návštevníkov,
- nezachováva dôstojnosť pohrebiska.

2. Za priestupky podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 663 eur. Pri ukladaní pokuty sa prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

3. Na priestupky a ich prejednávane sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.
4. Za priestupky podľa tohto zákona možno uložiť blokovú pokutu do výšky 66 eur.

Čl. 20

Prístup na pohrebisko

1. Pohrebiská sú spravidla verejnosti prístupné:
  - v období od 1. apríla do 15. novembra: denne od 08⁰⁰ hod. do 20⁰⁰ hod.
  - v období od 16. novembra do 31. marca: denne od 08⁰⁰ hod. do 18⁰⁰ hod.
2. Prevádzkovateľ pohrebiska môže v odôvodnených prípadoch obmedziť prístup verejnosti na pohrebisko.
2. Sprístupnenie pohrebiska iným osobám v súvislosti s uskutočňovaním prác mimo stanovenej doby je možné po dohode s prevádzkovateľom.
3. Deťom do 10 rokov je vstup na pohrebisko dovolený len v sprievode dospelých osôb.
4. Návštevníci sú povinní pohrebisko opustiť pred uplynutím stanovených otváracích hodín bez osobitného upozornenia prevádzkovateľom.

Čl. 21

Spôsob nakladania s odpadmi

Odpady ako suché kvety, vence, kytice, kahance, sviečky ako i ostatné ozdoby rôzneho druhu sa môžu ukladať len na mieste na to určenom – do kontajnerov, ktoré sú umiestnené vo vyhradenej časti pohrebiska.

1. Vývoz odpadu je zabezpečený obcou na základe písomnej zmluvy s firmou Vepos s. r. o., Nováky, ktorá v obci realizuje nakladanie s komunálnym odpadom v súlade so zákonom o odpadoch.
2. Návštevníci pohrebiska sú oprávnení do kontajnera vyhadzovať:
  - zvyšky kvetinovej výzdoby,
  - napadané lístie a odstránenú trávu,
  - nádoby od sviečok,
  - poškodené ozdobné predmety.
3. Ostatné odpady, ktoré vznikli napr. pri stavbe a oprave pomníkov si musí nájomca hrobového miesta z pohrebiska odvieŕ a okolie hrobu vyčistiť.

Čl. 22

Kontrola prevádzkového poriadku

1. Kontrolu dodržiavania tohto prevádzkového poriadku vykonávajú:
  - primátor mesta
  - hlavný kontrolór mesta
  - poverený zamestnanec
  - RÚVZ.
2. Akékoľvek porušenie ustanovení tohto prevádzkového poriadku, ak nejde o trestný čin podľa trestného zákona, je postihnutelné ako priestupok podľa zákona SNR č. 372/90 Zb. o priestupkoch.
3. Prevádzkovateľ pohrebiska vyvesí tento prevádzkový poriadok na úradnej tabuli a v priestoroch oboch pohrebísk.

Čl. 23
Záverečné ustanovenia

1. Tento prevádzkový poriadok pohrebísk na území mesta Nováky bol prerokovaný Mestským zastupiteľstvom v Novákoch dňa 13. 12. 2011 uznesením č. 111/2011.
2. Akékoľvek výnimky z ustanovení tohto prevádzkového poriadku a jeho zmeny môže schváliť len Mestské zastupiteľstvo v Novákoch.
3. Toto Všeobecne záväzné nariadenie mesta Nováky, ktorým vydáva Prevádzkový poriadok pohrebísk nadobúda platnosť a účinnosť 15-tým dňom od vyvesenia na úradnej tabuli mestského úradu.
4. Schválením tohto VZN stráca platnosť VZN č. 49 – Prevádzkový poriadok pre dom smútku, pohrebiská a urnový háj v meste Nováky.

Zverejnené: 15. 12. 2011

Schválené: 13. 12. 2011

Účinnosť: 01. 01. 2012

Ing. Dušan Šimka
primátor mesta